
Søknader om uførepensjon før og etter innstrammingen i 1991

ARTIKKEL

CLAUSSEN B

BJERKEDAL T

Sammendrag

I 1991 ble kriteriene for innvilging av uførepensjon strammet inn. Denne artikkelen er fra en av evalueringene som myndighetene tok initiativ til.

To utvalg av førstegangssøkere i 1990 og i 1993 fra fylkene Østfold og Møre og Romsdal sammenliknes med henblikk på sosiale og medisinske forhold. "Trygdekarrierer" frem mot tidspunktet for uførepensjonssøknaden beskrives. Legenes og trygdekontorenes innstillinger sammenliknes med fylkestrygdekontorenes vedtak.

Søkerinsidensen over en tremånedersperiode falt fra 2,2 til 1,4 per 1000 innbyggere, eller med 39%. Nedgangen var påfallende lik i de fleste sosiale og medisinske grupper. Andelen som hadde forsøkt attføring, økte fra 19% til 23% ($p = 0,02$). De legene som skrev sakkyndighetserklæringer, anbefalte avslag i 9% og 8% av de to utvalgene, menstrygdekontorene anbefalte avslag i 12% og 13%. Fylkeskontoret av slo 8% av disse søknadene i 1990 og 21% i 1993, enøkning på 159%.

Andelen avslag økte særlig for kvinner, middelaldrende, aleneboende, korttidsutdannede og for søkere med myalgier, tendinitter og artroser. Innstrammingen rammet hardest de søkerne som hadde minst sosiale ressurser.

Publisert: 10. juni 1999. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 13. februar 2026.